

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 3438/2025
20.03.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босилковића председника већа, Драгане Бољевић, Јасмине Симовић, Радослве Мађаров и Ирене Вуковић чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Марија Јоксовић адвокат из ..., против тужене Републике Србије - Привредни суд у Београду, коју заступа Државно правобранилаштво са седиштем у Београду, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду Гжрр1 181/24 од 12.09.2024. године, на седници одржаној 20.03.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужене изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду Гжрр1 181/24 од 12.09.2024. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужене изјављена против пресуде Вишег суда у Београду Гжрр1 181/24 од 12.09.2024. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду Гжрр1 181/24 од 12.09.2024. године, ставом првим изреке, одбијене су жалбе тужиоца и тужене и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду Прр1 461/21 од 21.03.2023. године, исправљена решењем истог суда од 14.05.2024. године, у ставу другом и трећем изреке којим је делимично усвојен тужбени захтев и обавезана тужена да на име накнаде имовинске штете због повреде права на суђење у разумном року исплати тужиоцу 11.650,36 динара са законском затезном каматом од 05.11.2021. године до исплате, док је одбијен тужбени захтев у делу у ком је тражио да се обавезе тужена да на досуђени износ исплати законску затезну камату од 30.06.2013. године до 04.11.2021. године. Ставом другим изреке, преиначена је иста пресуда у ставу четвртом изреке и обавезана тужена да тужиоцу исплати трошкове парничног поступка од 48.600,00 динара са законском затезном каматом од извршности одлуке до исплате. Ставом трећим изреке, одбијени су захтеви тужиоца и тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је, због погрешне примене материјалног права, благовремено изјавила ревизију предвиђену чланом 404. ЗПП (посебна ревизија).

По оцени Врховног суда, о посебној ревизији тужене у овом спору није потребно одлучивати ради уједначавања судске праксе или новог тумачења права.

Предмет спора је захтев тужиоца за накнаду имовинске штете проузроковане повредом права на суђење у разумном року у стечајном поступку. Према члану 31. став 3. Закона о заштити права на суђење у разумном року, одговорност Републике Србије за имовинску штету извану повредом права на суђење у разумном року је објективна.

Редовни судови у споровима за накнаду имовинске штете, настале због потпуног или делимичног неизвршења правноснажних и извршних судских одлука, односно у стечају утврђених потраживања из радног односа, која су без кривице поверилаца остала ненаплаћена у поступку стечаја вођеним над стечајним дужником са већинским друштвеним и државним капиталом, следе правне ставове изражене у одлукама Европског суда за људска права у предметима против Србије и одлукама Уставног суда. Правним ставовима израженим у тим одлукама успостављена је „директна одговорност“ Републике Србије за обавезе привредних друштава која не уживају довољну институционалну и оперативну независност од државе, и то без утврђивања узрочно-последичне везе између повреде права на суђење у разумном року и настале имовинске штете. Тај правни став изражен је и у закључку Врховног касационог суда од 02.11.2018. године, донетом у поступку решавања спорног правног питања, уз додатни услов да је претходно утврђена повреда права на суђење у разумном року.

У конкретном случају, тужиочево потраживање - део који није наплаћен у стечајном поступку, потиче из радног односа код стечајног дужника „Југобанка“ а.д. Београд. Правноснажним решењем Привредног суда у Београду Р4 Ст 6715/21 од 05.04.2021. године утврђено је да је тужиоцу повређено право на суђење у разумном року у предмету који се води пред Привредним судом у Београду у предмету Ст. 59/10. Стечајни дужник је привредни субјект који је у време настанка тужиочевог потраживања пословао државним капиталом (одлуком Савета Агенције СРЈ за осигурање депозита и санацију банака О. бр. БС-33/2001 од 05.07.2001. године, проглашене су неважећим све до тада емитоване акције банке, чиме су престала сва права акционара, а на дан отварања стечаја једини акционар банке била је Агенција за осигурање депозита).

Тужилац поднетом тужбом потражује само исплату главног дуга признатог у стечајном поступку, због чега су за дозвољеност посебне ревизије тужене ирелевантни њени наводи о неутврђеној структури тужиочевог потраживања, односно да ли је у исто урачуната и затезна камата и по којој методи је обрачуната.

Из наведених разлога, с обзиром да у овом спору нема правних питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, на основу члана 404. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Према одредби члана 479. став 6. ЗПП, против одлуке другостепеног суда у поступку у спору мале вредности ревизија није дозвољена, због чега је на основу члана 413. тог закона, одлучено као у другом ставу изреке.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић